

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	V
INHOUDSTAFEL	VII
HOOFDSTUK 1.	
HET BEGRIIP “ONDERNEMING” EN ZIJN TOEPASSINGSRELEVANTIE	1
1.1 Historische situering	3
1.1.1 Inleiding	3
1.1.2 De voormalige begrippen “koopman” en “daden van koophandel” uit het opgeheven Wetboek van Koophandel	3
1.1.2.1 Het begrip koopman	3
1.1.2.2 De voormalige objectieve daden van koophandel	6
1.1.2.3 De voormalige subjectieve daden van koophandel	10
1.1.2.4 De daden van koophandel naar vorm	11
1.1.3 Het begrip “handelszaak” of “handelsfonds”	12
1.1.3.1 Begrip	12
1.1.3.2 Bronnen	14
1.1.4 De hervorming van het ondernemingsrecht in 2013-2014	16
1.1.4.1 Inleiding	16
1.1.4.2 De (voormalige) algemene definitie van het begrip “onderneming” in het artikel I.1., 1 ^o van het Wetboek van Economisch Recht dat naar vigerend recht blijft gelden voor de bepalingen inzake het mededingingsrecht, het marktpraktijkenrecht en de prijsreglementering	16
1.1.4.3 De voormalige bijzondere definitie van het begrip “onderneming” als personeel afbakeningscriterium voor de bepalingen van Titel 2 van Boek III van het Wetboek van Economisch Recht (m.b.t. de Kruispuntbank van Ondernemingen)	22
1.1.4.4 De voormalige bijzondere definitie van het begrip “onderneming” voor de bepalingen van Hoofdstuk 2, Titel 3 van Boek III van het Wetboek van Economisch Recht (m.b.t. de boekhouding van ondernemingen)	25
1.1.5 De hervorming van het ondernemingsrecht anno 2017-2018	27
1.2 Het (nieuwe) huidige ondernemingsbegrip	29
1.2.1 Algemene definitie uit artikel I.1.1 ^o	29
1.2.2 Toepassingsgebied	33

HOOFDSTUK 2.	
DE ONDERNEMINGSRECHTBANK	37
2.1 De rechtbank van koophandel maakte plaats voor ondernemingsrechtbank	39
2.1.1 Rechtbank van koophandel	39
2.1.1.1 Geschiedenis en karakteristieken	39
2.1.1.2 Rechters in handelszaken binnen de rechtbank van koophandel	43
2.1.1.2.1 Benoeming	43
2.1.1.2.1.1 Benoemingsvoorwaarden	43
2.1.1.2.1.2 Benoemingsprocedure	44
2.1.1.2.2 Onverenigbaarheden, deontologie en aansprakelijkheid	46
2.1.1.2.2.1 Onverenigbaarheden	46
2.1.1.2.2.2 Deontologie	47
2.1.1.2.2.3 Aansprakelijkheid	48
2.1.1.2.3 Financieel onaantrekkelijk	49
2.1.1.2.4 Actiemogelijkheden tegen een rechter in handelszaken	51
2.1.1.2.4.1 Wraking	51
2.1.1.2.4.2 Onttrekking van de zaak aan de rechter	51
2.1.1.2.5 Geen eenvoudige, noch een enkelvoudige opdracht	53
2.1.1.3 Bevoegdheid	53
2.1.2 Impasses naar een betere werking van de rechtbanken van koophandel en naar de uiteindelijke ondernemingsrechtbank	54
2.1.2.1 Resultaat advies- en onderzoekscommissie Hoge Raad	55
2.2 Ontwikkelingen onder invloed van de nieuwe “Wet Ondernemingsrecht”	57
2.2.1 Algemeen	57
2.2.2 Ondernemingsrechtbank	57
2.2.2.1 Algemeen	57
2.2.2.2 Bevoegdheid	58
2.2.2.2.1 Algemene bevoegdheden	58
2.2.2.2.2 Bijzondere bevoegdheden	60
2.2.2.2.3 Vordering tot staking	61
2.2.2.2.4 Rechters in ondernemingszaken	61
2.3 Voorlopige conclusie	62
HOOFDSTUK 3.	
EEN AANTAL COURANTE ONDERNEMINGSVERPLICHTINGEN	63
3.1 Inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen	65
3.1.1 Algemeen	65
3.1.2 Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	67
3.1.2.1 Inleiding	67
3.1.2.2 Geregistreeerde entiteit	68
3.1.2.3 Inschrijvingsplichtige onderneming	70

3.1.3	Inrichting van de Kruispuntbank van Ondernemingen	74
3.1.4	Inschrijving van een onderneming en inhoud van deze inschrijving	75
3.1.5	<i>Paranthesis</i> : de oorspronkelijke verzameling van gegevens met het oog op de opname ervan in de Kruispuntbank van Ondernemingen	78
3.1.5.1	Algemeen	78
3.1.5.2	Wijze waarop de oorspronkelijke verzameling van gegevens is verlopen	78
3.1.6	Toekenning en gebruik van het ondernemings- en vestigingseenheidsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen	81
3.1.6.1	Toekenning van het ondernemingsnummer	81
3.1.6.2	Gebruik van het ondernemingsnummer	81
3.1.7	Modaliteiten van raadpleging van en opname van gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen	85
3.1.7.1	Zonder meer raadpleegbare gegevens	85
3.1.7.2	Recht van de onderneming om op haar betrekking hebbende gegevens op te vragen	86
3.1.7.3	Commercialiseren van de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen	86
3.1.7.4	Toegang door derden tot de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen	86
3.1.7.5	De voormalige mededeling aan de Kruispuntbank van Ondernemingen van zekere gerechtelijke uitspraken	87
3.1.7.6	Verbeteringen, wijzigingen en doorhalingen	89
3.1.7.7	De ambtshalve inschrijving	89
3.1.8	Praktisch verloop van de inschrijving van een onderneming door tussenkomst van een ondernemingsloket	90
3.1.8.1	Algemeen	90
3.1.8.2	Ondernemingsloket – begrip en taken	91
3.1.8.3	Verplichting tot inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen via een ondernemingsloket	93
3.1.8.4	Verplichtingen tot aanmelding van zekere latere gebeurtenissen aangaande de onderneming	94
3.1.8.5	Wie verricht de inschrijving of andere verrichtingen?	95
3.1.8.6	Verplichtingen van het ondernemingsloket	95
3.1.8.7	Nadere formaliteiten aangaande de verzoeken tot inschrijving, wijziging of doorhaling	96
3.2	Boekhoudregels	99
3.2.1	Achtergrond	99
3.2.1.1	Ontstaan en evolutie van het boekhoudrecht	99
3.2.1.2	Bronnen van het boekhoud- en jaarrekeningenrecht	104
3.2.1.2.1	De Europese regelgeving	104
3.2.1.2.2	De internationale referentiekaders voor financiële verslaggeving	109
3.2.1.2.3	Het Belgisch positief recht	110

3.2.1.2.4	De adviezen van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN)	114
3.2.1.2.5	De rechtsleer	116
3.2.2	Toepassingsgebied van het boekhoud- en jaarrekeningenrecht	116
3.2.2.1	Het gemeen boekhoudrecht	116
3.2.2.1.1	Verantwoording	116
3.2.2.1.2	Nieuw begrippenkader	117
3.2.2.1.3	Ondernemingen	119
3.2.2.1.4	Bijkantoren en centra van werkzaamheden	123
3.2.2.1.5	Openbare instellingen	123
3.2.2.1.6	Andere instellingen	124
3.2.2.1.7	Uitzonderingen	126
3.2.2.2	Het jaarrekeningenrecht	128
3.2.2.3	Verder relevant begrippenkader	129
3.2.2.3.1	Kleine vennootschap en microvennootschap	129
3.2.2.3.1.1	Algemeen	129
3.2.2.3.1.2	Het eerste groottecriterium: personeelsbestand	132
3.2.2.3.1.3	Het tweede groottecriterium: omzet	133
3.2.2.3.1.4	Het derde groottecriterium: balanstotaal	134
3.2.2.3.1.5	Beoordeling bij verbonden vennootschappen	134
3.2.2.3.1.6	Rechtsgevolgen	135
3.2.2.3.2	Groepen van beperkte omvang	136
3.2.2.3.3	Verbonden vennootschappen	138
3.2.2.3.3.1	Algemeen	138
3.2.2.3.3.2	Controle	139
3.2.2.3.3.3	Moeder- en dochtervennootschap	146
3.2.2.3.3.4	Consortium	147
3.2.2.3.4	Geassocieerde vennootschappen	152
3.2.2.3.5	Vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	152
3.2.2.3.6	Bijkantoren	154
3.2.3	Toepassing van de consolidatieverplichtingen	156
3.2.3.1	Consolidatieplicht: algemeen	156
3.2.3.2	Algemene vrijstellingen	157
3.2.3.3	Vrijstelling voor groepen van beperkte omvang	157
3.2.3.4	Vrijstelling wegens subconsolidatie	158
3.2.4	De toepassing van de IAS-Verordening	159
3.2.5	Algemene regels inzake boekhouding	160
3.2.5.1	Algemene beginselen van het boekhoudrecht (opgenomen in het Wetboek van Economisch Recht)	160
3.2.5.2	Algemene beginselen van het jaarrekeningenrecht (opgenomen in het KB WVV (oud KB W.Venn.))	164

3.2.5.2.1	De algemene beginselen	164
3.2.5.2.2	Het overkoepelende beginsel van het getrouw beeld	165
3.2.5.2.3	Het materialiteitsbeginsel in het jaarrekeningenrecht	168
3.2.5.2.4	De algemene beginselen inzake waardering	170
3.2.5.2.4.1	Situering	170
3.2.5.2.4.2	Het continuïteitsbeginsel	171
3.2.5.2.4.3	Het voorzichtigheidsbeginsel	172
3.2.5.2.4.4	Het matchingbeginsel	173
3.2.5.2.4.5	Het beginsel van de afzonderlijke waardering	174
3.2.6	Boekhoudkundige methodiek	174
3.2.6.1	Boekhoudmethodiek	174
3.2.6.1.1	Introductie	174
3.2.6.1.2	Volledige boekhouding	175
3.2.6.1.3	Vereenvoudigde boekhouding	180
3.2.6.2	Waarderingsmethodiek	181
3.2.6.2.1	Algemeen	181
3.2.6.2.2	Het beginsel van de waardering aan historische kostprijs	181
3.2.6.2.2.1	Algemeen	181
3.2.6.2.2.2	Uitgangspunt	181
3.2.6.2.2.3	De aanschaffingsprijs	182
3.2.6.2.2.4	De vervaardigingsprijs	184
3.2.6.2.2.5	De inbrengwaarde	184
3.2.6.2.2.6	Enkele bijzonderheden	185
3.2.6.2.3	Herwaarderingen	187
3.2.6.2.4	Afschrijvingen	189
3.2.6.2.5	Waardeverminderingen	193
3.2.6.2.6	Waarderingsregels in de geconsolideerde jaarrekening	194
3.2.6.3	Consolidatiemethodiek	196
3.2.6.3.1	Algemeen	196
3.2.6.3.2	Consolidatiekring	196
3.2.6.3.2.1	Definitie	196
3.2.6.3.2.2	Facultatieve uitsluitingen	197
3.2.6.3.2.3	Verplichte uitsluitingen	198
3.2.6.3.3	Consolidatiemethoden	199
3.2.6.3.3.1	Overzicht	199
3.2.6.3.3.2	De integrale en evenredige consolidatie	199
3.2.6.3.3.3	De vermogensmutatiemethode	201
3.2.7	Structuur en inhoud van de jaarrekening	202
3.2.7.1	Algemeen	202
3.2.7.2	De balans	204
3.2.7.2.1	Algemeen	204
3.2.7.2.2	Activa	204
3.2.7.2.2.1	Algemeen	204
3.2.7.2.2.2	Oprichtingskosten	205

3.2.7.2.2.3	Immateriële vaste activa	206
3.2.7.2.2.4	Materiële vaste activa	208
3.2.7.2.2.5	Financiële vaste activa	212
3.2.7.2.2.6	Vorderingen op meer dan één jaar	214
3.2.7.2.2.7	Voorraden en bestellingen in uitvoering	215
3.2.7.2.2.8	Vorderingen op ten hoogste één jaar	219
3.2.7.2.2.9	Geldbeleggingen	219
3.2.7.2.2.10	Liquide middelen	220
3.2.7.2.2.11	Overlopende rekening	221
3.2.7.2.3	Passiva	221
3.2.7.2.3.1	Algemeen	221
3.2.7.2.3.2	Kapitaal	222
3.2.7.2.3.3	Uitgiftepremies	223
3.2.7.2.3.4	Herwaarderingsmeerwaarden	223
3.2.7.2.3.5	Reserves	225
3.2.7.2.3.6	Overgedragen winst of verlies	226
3.2.7.2.3.7	Kapitaalsubsidies	226
3.2.7.2.3.8	Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het nettoactief	227
3.2.7.2.3.9	Voorzieningen en uitgestelde belastingen	228
3.2.7.2.3.10	Schulden op meer dan één jaar	231
3.2.7.2.3.11	Schulden op ten hoogste één jaar	232
3.2.7.2.3.12	Overlopende rekeningen	232
3.2.7.3	De resultatenrekening	233
3.2.7.3.1	Algemeen	233
3.2.7.3.2	Het bedrijfsresultaat	235
3.2.7.3.2.1	De bedrijfsopbrengsten	235
3.2.7.3.2.2	De bedrijfskosten	237
3.2.7.3.3	Het financieel resultaat	241
3.2.7.3.3.1	De financiële opbrengsten	241
3.2.7.3.3.2	De financiële kosten	242
3.2.7.3.4	Het niet-recurrente resultaat	243
3.2.7.3.4.1	Situering	243
3.2.7.3.4.2	De niet-recurrente bedrijfs- en financiële opbrengsten	243
3.2.7.3.4.3	De niet-recurrente bedrijfs- en financiële kosten	244
3.2.7.3.5	Belastingen op het resultaat	245
3.2.7.4	De toelichting	246
3.2.7.5	De geconsolideerde jaarrekening	247
3.2.8	Jaarverslag, controle, goedkeuring en openbaarmaking	248
3.2.8.1	Het jaarverslag	248
3.2.8.2	Controle van de jaarrekening	249
3.2.8.3	De goedkeuring van de jaarrekening	253
3.2.8.4	Openbaarmaking van de jaarrekening	254

3.2.8.4.1 Toepassingsgebied	254
3.2.8.4.2 Wijze van openbaarmaking	255
3.3 Verplicht bezit van een girale rekening	256
3.3.1 De verplichting	256
3.3.2 Sanctie	258
3.4 Taalgebruik	258
3.5 <i>Pro memorie</i> : voormalige verplichting tot bekendmaking van het huwelijksvermogensstelsel	259
3.6 Zekere verplichtingen inzake de identificatie van de uiteindelijke begunstigde(n)	260
3.6.1 Algemeen	260
3.6.2 Wat wordt begrepen onder het begrip “uiteindelijke begunstigde(n)”?	262
3.6.3 Welke informatie moet worden ingewonnen/bijgehouden, resp. geregistreerd, van de uiteindelijke begunstigde(n)?	263
3.6.4 Sancties	264
HOOFDSTUK 4.	
DE BETALINGSACHTERSTAND BIJ HANDELSTRANSACTIES	265
4.1 Situering	267
4.2 Aard van de wetgeving	269
4.3 Toepassingsgebied	270
4.4 De beschermingsmaatregelen tegen betalingsachterstand	272
4.4.1 De uniforme betalingstermijn	272
4.4.2 Moratoire intresten	274
4.4.3 Invorderingskosten	275
HOOFDSTUK 5.	
INRICHTING VAN DE ONDERNEMINGSACTIVITEIT ONDER DE RECHTSVORM VAN EEN VENNOOTSCHAP (MET AANSPRAKELIJKHEIDSBEPERKING)	279
5.1 Probleemstelling	281
5.1.1 Nadelen verbonden aan de inrichting van een ondernemingsactiviteit onder de rechtsvorm van de “ondernemer-natuurlijke persoon”	281
5.1.2 Waarom opteren voor een vennootschapsvorm?	285
5.1.3 Vennootschapsvormen als methode van afzondering van ondernemingsrisico	286

5.2	Rechtspersoonlijkheid en aansprakelijkheidsbeperking	289
5.2.1	Het begrip “rechtspersoonlijkheid”	289
5.2.1.1	Definitie en kenmerken	289
5.2.1.2	Soorten van rechtspersonen	290
5.2.2	Attributen van de rechtspersoonlijkheid	291
5.2.2.1	Algemeen	291
5.2.2.2	Rechtsbekwaamheid	292
5.2.2.2.1	Algemeen	292
5.2.2.2.2	Actieve rechtsbekwaamheid	292
5.2.2.2.3	Passieve rechtsbekwaamheid	293
5.2.2.3	Handelingsbekwaamheid	294
5.2.2.4	Bestuurlijke organisatie	294
5.2.2.5	Interdependentie van de attributen van de rechtspersoonlijkheid	295
5.2.3	Entiteiten zonder rechtspersoonlijkheid	297
5.2.3.1	Algemeen	297
5.2.3.2	Gevolgen van het ontbreken van de rechtspersoonlijkheid	297
5.2.3.2.1	Geen actieve rechtsbekwaamheid	297
5.2.3.2.2	Geen passieve rechtsbekwaamheid	298
5.2.3.2.3	Geen geëigend systeem van bestuur en vertegenwoordiging	298
5.2.3.2.4	Ontbreken van (actieve en passieve) procesbekwaamheid	299
5.2.4	De notie “aansprakelijkheidsbeperking”	300
5.2.5	Het aansprakelijkheids(beperkings)vraagstuk in de meest courante vennootschapstypes	304
5.2.5.1	Wegwijs in de wirwar van vennootschapsvormen – mogelijke systemen van indeling	304
5.2.5.2	Al dan niet aansprakelijkheidsbeperking binnen de meest courante vennootschapstypes	305
5.2.5.3	Indeling van de voornaamste vennootschapstypes in het licht van de al dan niet aansprakelijkheidsbeperking	306
5.2.5.3.1	Algemeen	306
5.2.5.3.2	Vennootschapsvorm die geen aansprakelijkheidsbeperking (kan) genieten	307
5.2.5.3.2.1	De maatschap	307
5.2.5.3.2.2	De vennootschap onder firma (VOF)	308
5.2.5.3.2.3	Het Europees economisch samenwerkingsverband (EESV)	309
5.2.5.3.3	Vennootschappen die geen volledige aansprakelijkheidsbeperking (kunnen) genieten	310
5.2.5.3.3.1	Algemeen	310
5.2.5.3.3.2	Pro memorie: de stille maatschap	310
5.2.5.3.3.3	De gewone commanditaire vennootschap (Comm.V)	311
5.2.5.3.4	De vennootschappen die een volledige beperking van aansprakelijkheid (kunnen) genieten	311

5.2.5.3.4.1	Algemeen	311
5.2.5.3.4.2	De besloten vennootschap (BV)	312
5.2.5.3.4.3	De coöperatieve vennootschap (CV)	313
5.2.5.3.4.4	De Europese coöperatieve vennootschap (SCE)	314
5.2.5.3.4.5	De naamloze vennootschap (NV)	314
5.2.5.3.4.6	De Europese vennootschap (SE)	315
5.2.5.3.5	Parenthesis: de landbouwonderneming	316
5.2.5.3.6	Synthese	317
5.3	NV en BV als meest gehanteerde technieken van vormgeving van ondernemingsactiviteiten	318
5.3.1	Vindplaats van de op de NV en BV toepasselijke rechtsregels	318
5.3.2	De NV en de BV kunnen rechtspersoonlijkheid genieten	318
5.3.2.1	Bekomen van de rechtspersoonlijkheid door de NV en de BV	318
5.3.2.2	Bijzonderheden eigen aan de rechtspersoonlijkheid van de NV en de BV	319
5.3.3	De NV en de BV genieten het voordeel van de aansprakelijkheidsbeperking	321
5.3.3.1	De basisregel	321
5.3.3.2	De minimumkapitaalplicht is niet langer het correlaat voor het voordeel van de aansprakelijkheidsbeperking	322
5.3.3.3	Afwijkingen van de aansprakelijkheidsbeperking in de NV en de BV	324
5.3.3.3.1	Algemeen	324
5.3.3.3.2	De wettelijke doorbraak	324
5.3.3.3.2.1	Algemeen	324
5.3.3.3.2.2	De oprichtersaansprakelijkheid	325
5.3.3.3.2.3	De bestuurdersaansprakelijkheid	327
5.3.3.3.3	De conventionele doorbraak	329
5.3.3.3.4	De gerechtelijke doorbraak	331

HOOFDSTUK 6.

EEN AANTAL COURANTE OVEREENKOMSTEN WAARVOOR DE ONDERNEMING ZICH GEPLAATST WEET

335

6.1	De (klassieke) handelshuurovereenkomst (wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds)	337
6.1.1	Belang en wettelijk kader	337
6.1.2	Toepassingsgebied van de wet	339
6.1.2.1	Wetsbepalingen	339
6.1.2.2	Het begrip “kleinhandel”	341
6.1.2.3	Het begrip “ambachtsman”	343
6.1.2.4	De locatiegevoeligheid als gemeenschappelijk kenmerk van de kleinhandelaar en de ambachtsman	345

6.1.3	Aard van de wetgeving	346
6.1.4	Door de wet aan de kleinhandelaar en de ambachtsman toegekende bescherming	347
6.1.4.1	Overzicht	347
6.1.4.2	De huurder heeft recht op een minimumduur van de huur (<i>zie art. 3 t.e.m. 5 wet 30 april 1951</i>)	348
6.1.4.2.1	Principe	348
6.1.4.2.2	Uitzonderingen: vroegtijdige beëindiging	348
6.1.4.3	Partijen hebben recht op herziening van de huurprijs (<i>zie art. 6 wet 30 april 1951</i>)	349
6.1.4.4	De huurder heeft het recht het gehuurde goed voor zijn bedrijf geschikt te maken (<i>zie art. 7 t.e.m. 9 wet 30 april 1951</i>)	351
6.1.4.5	De huurder heeft het recht om de huur over te dragen of te onderverhuren (<i>zie art. 10 en 11 wet 30 april 1951</i>)	351
6.1.4.6	De huurder heeft recht op hernieuwing van de huur of op een uitwinningsvergoeding (<i>zie art. 13 et seq. wet 30 april 1951</i>)	352
6.1.4.6.1	Principe	352
6.1.4.6.2	Uitzonderingen	352
6.1.4.6.3	De aanvraag tot huurhernieuwing van de huurder	353
6.1.4.6.4	De reactie van de verhuurder op een aanvraag tot huurhernieuwing	353
6.2	De handelshuur van korte duur	355
6.2.1	Wetgeving	355
6.2.1.1	Algemeen – regionalisering wetgeving	355
6.2.1.2	<i>Ratio legis</i> handelshuur korte duur	356
6.2.2	Toepassingsgebied	359
6.2.3	Naar een nieuw evenwicht in de door de wet toegekende beschermingen aan de huurder en verhuurder	360
6.2.4	Rechtspleging	362
6.3	Overeenkomsten met de bankier	362
6.3.1	Depositorekening	362
6.3.1.1	Begrip	362
6.3.1.2	Kwalificatie van de depositorekening	362
6.3.1.3	Algemene kenmerken en werking van de depositorekening	365
6.3.2	De rekening-courant	366
6.3.2.1	Omschrijving	366
6.3.2.2	Gevolgen van de rekening-courant	367
6.3.2.2.1	Schuldvernieuwing	367
6.3.2.2.2	Ondeelbaarheid	368
6.3.2.2.3	Anatocisme	368
6.3.2.3	Tegenboeking van handelseffecten in geval van faillissement	369
6.3.3	Bankkredieten	369
6.3.3.1	Algemeen	369

6.3.3.2	Soorten kredietopeningen	370
6.3.3.2.1	Algemeen	370
6.3.3.2.2	Het kaskrediet	370
6.3.3.2.3	Het acceptatiekrediet	370
6.3.3.2.4	Het discontokrediet	371
6.3.3.2.5	Het documentair krediet	372
6.3.3.2.6	De kredietbrief	375
6.3.3.2.7	De kredietkaart	375
6.3.3.2.8	De autonome bankgarantie	375
6.4	Waardepapieren	379
6.4.1	De wisselbrief	379
6.4.1.1	Inleidende beschouwingen	379
6.4.1.1.1	Definitie	379
6.4.1.1.2	Historiek	380
6.4.1.1.3	Grondvoorwaarden	382
6.4.1.2	Vormvoorwaarden (art. VII.216/2. WER, voorheen art. 1 Wisselwet)	383
6.4.1.3	Facultatieve vermeldingen	385
6.4.1.3.1	De aanduiding van het fonds	385
6.4.1.3.2	De domiciliëring van de betrokkene	386
6.4.1.3.3	Het adviesbeding	387
6.4.1.3.4	De clausule “niet aan order”	387
6.4.1.3.5	De clausule “zonder kosten”	387
6.4.1.3.6	De clausule van interestbepaling	388
6.4.1.3.7	De nummering van de wisselbrief	388
6.4.1.3.8	De clausule “zonder waarborg voor acceptatie”	389
6.4.1.4	Het endossement	389
6.4.1.4.1	Bepaling	389
6.4.1.4.2	Grondvoorwaarden (art. VII.216/12. en VII.216/13. WER; voorheen art. 11 en 12 Wisselwet)	389
6.4.1.4.3	Vorm van het endossement, met betrekking tot de aanduiding van de geëndosseerde	390
6.4.1.4.4	Soorten endossementen	391
6.4.1.4.4.1	Algemeen	391
6.4.1.4.4.2	Het endossement in eigendom	391
6.4.1.4.4.3	Endossement ten titel van inpandgeving	392
6.4.1.4.4.4	Endossement in lastgeving	393
6.4.1.5	De acceptatie	394
6.4.1.5.1	Begrip	394
6.4.1.5.2	De aanbieding tot acceptatie	394
6.4.1.6	De acceptatie in het bijzonder	395
6.4.1.6.1	Geen verplichting te accepteren	395
6.4.1.6.2	Grondvoorwaarden	396
6.4.1.6.3	Vormvoorwaarden	397

6.4.1.6.4	Wijzen waarop de aanbieding ter acceptatie in de praktijk gebeurt	398
6.4.1.6.5	Gevolgen van de acceptatie	398
6.4.1.6.5.1	Algemeen	398
6.4.1.6.5.2	De gevolgen in geval van aanvaarding van de acceptatie	398
6.4.1.6.5.3	De gevolgen in geval van weigering van acceptatie	399
6.4.1.7	Zekerheden	400
6.4.1.7.1	Zakelijke zekerheden	400
6.4.1.7.1.1	De hypothecaire wissel	400
6.4.1.7.1.2	De documentaire wissel	401
6.4.1.7.2	Persoonlijke zekerheid: het aval	401
6.4.1.7.2.1	Begrip	401
6.4.1.7.2.2	Grondvoorwaarden	402
6.4.1.7.2.3	Vormvoorwaarden	402
6.4.1.7.2.4	Gevolgen van het aval	402
6.4.1.8	De betaling van de wisselbrief	403
6.4.1.8.1	Afwijkingen van het gemeen recht	403
6.4.1.8.1.1	Algemeen	403
6.4.1.8.1.2	Het tijdstip van de betaling	403
6.4.1.8.1.3	De omvang van de betaling	405
6.4.1.8.1.4	De wijze van de betaling	405
6.4.1.8.1.5	De geldigheid van de betaling	406
6.4.1.8.2	Verplichtingen van de houder van de wisselbrief in verband met de betaling	406
6.4.1.8.2.1	Aanbieding ter betaling	406
6.4.1.8.2.1.1	Situering	406
6.4.1.8.2.1.2	Wisselbrieven met bepaalde vervaldag (of op zekere termijn na dagtekening of na zicht)	407
6.4.1.8.2.1.3	Wisselbrieven betaalbaar op zicht	407
6.4.1.8.2.2	De niet-betaling doen vaststellen	408
6.4.1.8.2.3	De verwittiging van de endossant en de trekker	409
6.4.1.8.3	Gevolgen van het protest van niet-betaling: rechten van de houder	409
6.4.1.9	Uitschakeling van de materiële omloop van de wisselbrief	409
6.4.2	Het orderbriefje	411
6.4.2.1	Bepaling	411
6.4.2.2	Vorm (art. VII.216/77. en VII.216/78. WER; voorheen art. 75 en 76 Wisselwet)	411
6.4.2.3	Vergelijking met de wisselbrief	412

6.4.3	De cheque	413
6.4.3.1	Begrippen	413
6.4.3.2	Vormvoorwaarden (art. VII.216/101. WER; voorheen art. 1 Chequewet)	414
6.4.3.3	Grondvoorwaarden	415
6.4.3.3.1	Dekking	415
6.4.3.3.2	Bekwaamheid van de trekker	416
6.4.3.3.3	Hoedanigheid van de betrokkene	416
6.4.3.4	De overdracht van de cheque	417
6.4.3.5	Het aval (art. VII.216/125. WER; voorheen art. 25 Chequewet)	418
6.4.3.6	De aanbieding tot betaling en de eigenlijke betaling	418
6.4.3.6.1	De aanbieding tot betaling	418
6.4.3.6.2	De eigenlijke betaling	419
6.4.3.6.2.1	Tijdstip van betaling	419
6.4.3.6.2.1.1	Uitgangspunt: betaalbaar op zicht	419
6.4.3.6.2.1.2	Gestolen of vervalste cheques	420
6.4.3.6.2.1.3	Vorzorgsmaatregelen om bedrieglijke aanbieding tot betaling te voorkomen	420
6.4.3.6.2.2	De gevolgen van de betaling van de cheque	420
6.4.3.6.2.3	Wanbetaling van de cheque	421
6.4.3.7	Met de cheque gelijkgestelde waardepapieren (art. VII.216/163. WER; voorheen art. 66 Chequewet)	421

HOOFDSTUK 7.

DE TUSSENPERSONEN IN HET HANDELSVERKEER

7.1	Inleiding	425
7.2	De commissionair	426
7.2.1	Begrip	426
7.2.2	Gevolgen van het commissiecontract	427
7.2.2.1	Gevolgen tussen partijen	427
7.2.2.2	Met betrekking tot de derden-medecontractanten	430
7.2.3	Bijzondere commissieovereenkomsten	430
7.2.4	Zekerheden	432
7.2.4.1	Zekerheden ten voordele van de commissionair	432
7.2.4.2	Zekerheden ten voordele van de committent	433
7.2.4.3	Voorrecht van de geldschieter van de commissionair	434

7.3	De makelaar	435
7.3.1	Begrip	435
7.3.2	Aard van de overeenkomst	436
7.3.3	Bijzondere gevallen	436
7.3.4	Verhouding van de makelaar tot de partijen die de uiteindelijke overeenkomst sluiten	437
7.3.5	Verhouding makelaar-opdrachtgever	437
7.3.6	Verhouding opdrachtgever-makelaar	437
7.3.7	Aansprakelijkheid van de makelaar	438
7.4	De handelsagent	438
7.4.1	Algemeen	438
7.4.2	Begrip	439
7.4.3	Aard en vorm van de overeenkomst	440
7.4.4	Verhouding principaal-agent	440
7.4.5	Uitwinningsvergoeding, concurrentiebeding en delcrederebeding	441
7.4.6	Precontractuele fase	441
7.5	Verkoopconcessie	442
7.6	Franchise	442
7.7	Precontractuele informatieverplichtingen van commerciële samenwerkingsovereenkomsten	443
7.7.1	Situering van het wetgevende kader	443
7.7.2	Toepassingsgebied	444
7.7.3	Precontractuele informatieverplichtingen	447
7.7.4	Sanctie	447
HOOFDSTUK 8.		
DE VOORNAAMSTE INSOLVENTIEPROCEDURES IN HET ECONOMISCH RECHT		449
8.1	Inleiding	451
8.1.1	Algemeen	451
8.1.2	De internationale regelgeving	451
8.2	Het faillissement	452
8.2.1	Algemene begrippen	452
8.2.1.1	Bepaling	452
8.2.1.2	Principes waaraan het faillissement onderworpen is	452
8.2.2	Voorwaarden van het faillissement	453
8.2.2.1	Grondvoorwaarden	453
8.2.2.1.1	De hoedanigheid van onderneming	453

8.2.2.1.2	De betrokken onderneming heeft op duurzame wijze opgehouden te betalen en haar krediet is geschokt	453
8.2.2.1.2.1	Algemeen	453
8.2.2.1.2.2	Het ophouden te betalen	454
8.2.2.1.2.3	Het geschokt zijn van het krediet	456
8.2.2.2	Vormvoorwaarden	456
8.2.2.2.1	De noodzakelijkheid van een vonnis	456
8.2.2.2.2	De territoriaal bevoegde rechtbank (<i>zie art. XX.12., § 1 WER</i>)	457
8.2.3	De inleiding van de procedure	457
8.2.3.1	De kamers voor ondernemingen in moeilijkheden	457
8.2.3.2	De voorlopige (gehele of gedeeltelijke) ontneming aan de onderneming van het beheer van diens goederen	460
8.2.3.3	Initiatiefgerechtigden tot het instellen van de faillissementsvordering	463
8.2.3.3.1	Aangifte van de onderneming	463
8.2.3.3.2	Dagvaarding door één of meerdere schuldeisers	465
8.2.3.3.3	Dagvaarding door het Openbaar Ministerie	466
8.2.3.3.4	Dagvaarding door de voorlopige bewindvoerder	466
8.2.3.3.5	Dagvaarding door de curator van de hoofdprocedure van een schuldenaar, wiens centrum van de voornaamste belangen is gelegen in een andere lidstaat van de Europese Unie en ten aanzien van wie in die staat een insolventieprocedure werd geopend, genaamd “hoofdprocedure”	466
8.2.3.3.6	Onverminderd de bepalingen van Boek XX inzake de procedure van gerechtelijke reorganisatie	466
8.2.4	Opschorting door de rechtbank van haar beslissing	467
8.2.5	Het vonnis van faillietverklaring	467
8.2.5.1	De inhoud van het vonnis	467
8.2.5.2	De bekendmaking van het vonnis – de betekening ervan	468
8.2.5.3	Gevolgen van het faillissementsvonnis	468
8.2.5.4	Tegen het vonnis van faillietverklaring aan te wenden rechtsmiddelen (<i>zie art. XX.108. WER</i>)	469
8.2.6	Bij het faillissement betrokken personen	469
8.2.6.1	Overzicht	469
8.2.6.2	De gefailleerde	470
8.2.6.3	De curator	471
8.2.6.3.1	Hoedanigheid	471
8.2.6.3.2	Benoeming en vervanging der curators	473
8.2.6.3.3	Bezoldiging	474
8.2.6.3.4	Aansprakelijkheid	474
8.2.6.3.4.1	Ten aanzien van de gefailleerde en de schuldeisers	474
8.2.6.3.4.2	Ten aanzien van de derden	474
8.2.6.4	De rechter-commissaris	475

8.2.6.4.1	Benoeming en vervanging	475
8.2.6.4.2	Oprichting	476
8.2.6.5	De rechtbank van koophandel/ondernemingsrechtbank	477
8.2.6.6	Het Openbaar Ministerie	477
8.2.7	De gevolgen van het faillissement wat de persoon van de schuldenaar betreft	478
8.2.7.1	De bewegingsvrijheid van de gefailleerde	478
8.2.7.2	De materiële levensomstandigheden van de gefailleerde	480
8.2.7.3	De professionele rechten van de gefailleerde	481
8.2.7.4	Rehabilitatie	482
8.2.8	Andere gevolgen van het faillissement	482
8.2.8.1	De buitenbezitstelling	482
8.2.8.2	De opschorting van de uitoefening van rechtsvorderingen en van daden van uitvoering door de schuldeisers lastens de gefailleerde	486
8.2.8.3	De stuiting van de interesten	488
8.2.8.4	Het verlies van tijdsbepaling	488
8.2.8.5	De niet-tegenwerpbaarheid van bepaalde door de gefailleerde vóór zijn faillissement en tijdens de verdachte periode gestelde handelingen, die wijzen op een mogelijke benadeling van bepaalde van zijn schuldeisers	489
8.2.9	De boedel – de samenstelling van het actief en het passief	489
8.2.9.1	Het actief	489
8.2.9.2	Het passief	497
8.2.9.2.1	De schulden in de boedel	497
8.2.9.2.2	Boedelschulden	498
8.2.10	Het voorlopig bestuur van de boedel	499
8.2.10.1	Algemeen	499
8.2.10.2	Het onderzoeken van het actief en het treffen van alle maatregelen tot behoud ervan	500
8.2.10.3	Het onverwijld standpunt innemen nopens de al dan niet verdere uitvoering van de overeenkomsten die vóór het vonnis van faillietverklaring zijn gesloten en waaraan door dat vonnis geen einde werd gemaakt (<i>zie art. XX.139. WER</i>)	501
8.2.10.4	Een oordeel vormen over de opportuniteit om al dan niet de handelsverrichtingen van de gefailleerde voorlopig, geheel of gedeeltelijk voort te zetten	502
8.2.10.5	Dadelijk overgaan tot de verkoop van de activa die onderhevig zijn aan spoedig bederf of snelle waardevermindering, alsmede wanneer de kosten voor het bewaren van de goederen, de activa van het faillissement in acht genomen, te hoog zijn	503
8.2.10.6	Alles in het werk stellen om het vermogen van de gefailleerde te vergroten	503
8.2.11	De summiere rechtspleging tot sluiting van het faillissement	505
8.2.12	De vaststelling van het passief	506
8.2.13	De vereffening van het faillissement	510

8.2.14	De sluiting van het faillissement – al dan niet kwijtschelding	512
8.2.14.1	De sluiting van het faillissement	512
8.2.14.2	De kwijtschelding	512
8.2.14.3	Gevolgen van de sluiting	513
8.3	De gerechtelijke reorganisatie	513
8.3.1	Doelstelling van de wetgever	513
8.3.2	De grondvoorwaarden	514
8.3.3	De initiatiefgerechtigden	515
8.3.4	De gevolgen van het verzoek tot gerechtelijke reorganisatie	516
8.3.4.1	Wat de schuldenaar betreft	516
8.3.4.2	Wat de schuldeisers betreft	516
8.3.5	Verloop van de rechtspleging	517
8.3.5.1	Algemeen	517
8.3.5.2	Het minnelijk akkoord (<i>zie art. XX.64. WER</i>)	521
8.3.5.3	Het collectief akkoord (<i>zie art. XX.67. WER e.v.</i>)	521
8.3.5.4	De overdracht onder gerechtelijk gezag (<i>zie art. XX.84. e.v. WER</i>)	525